

Збройні сили України

Осінь 1991 р. — створено Міністерство оборони України.

6.XII.1991 р. — Закон «Про збройні сили України». Формування органів безпеки та правопорядку.

X.1993 р. — військова доктрина України. Україна не є потенційним противником жодної держави, Україна відмовляється від ядерної зброї, а її Збройні сили призначено лише для гарантування національної безпеки.

I.1994 р. — тристороння угода між Україною, Росією і США, яка стала правовою основою повного ядерного роззброєння України (сумний досвід Чорнобиля, тиск з боку США і Росії, економічна неспроможність утримувати ядерну зброю).

Сьогодні — реформування Збройних сил у відповідності стандартам НАТО.

5.XII.1994 р. — Будапештський меморандум про гарантії безпеки України у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї.

Україна — Л. Кучма, Росія — Б. Єльцин, Великобританія — Дж. Мейджор, США — Б. Клінтон, а також окремі гарантії надали Франція і Китай. Ядерні держави взяли на себе зобов'язання:

- поважати незалежність, суверенітет та сучасні кордони України,
- не порушувати її суверенних прав і утримуватися від економічного тиску на Україну.

Зовнішня політика України

Інтеграція України в загальноєвропейський простір

1992 р. — Україна стала учасником Наради з безпеки і співробітництва в Європі (НБСЄ, з 1995 р. — ОБСЄ) і підписала Гельсінський Підсумковий Акт.

1992 р. — Україну прийнято до Міжнародного валютного фонду (МВФ) і Міжнародного банку реконструкції та розвитку (МБРР), який допомагає подолати комуністичне минуле.

1995 р. — вступ до Ради Європи (РЄ) — спільна політика по дотриманню прав людини, скасовано смертну кару в II.2000 р., приєднання України до 150 конвенцій, приведення у відповідність із ними українського законодавства. Постійно діючий моніторинг стану справ із правами людини, але після «помаранчевої революції» моніторинг РЄ в Україні було знято.

IX.1997 р. — обрання міністра закордонних справ України Г. Удовенка головою 52-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН.

23–27.VI.2001 р. — перший за всю історію візит до України Папи Римського Іоанна Павла II.

2000–2001 рр. і 2015–2016 рр. Україна непостійний член Ради Безпеки ООН.

2008 р. — вступ України до Світової організації торгівлі (СОТ), але збільшення експорту і зниження цін не відбулось через кризу 2008 р.

Відносини з Європейським Союзом (ЄС)

1994 р. — підписана, а в 1998 р. набула чинності закону «Угода про партнерство і співробітництво між Україною і ЄС».

2003 р. — статус «країна-сусід ЄС» — спрощення візового режиму. На шляху подальшого співробітництва з ЄС передбачається: приведення українського законодавства відповідно до стандартів ЄС, забезпечення прав людини, економічне співробітництво, приведення соціальної політики відповідно до стандартів ЄС. 2014 р. — укладення Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. 1.IX.2017 р. — набуття чинності угоди. VI.2017 р. — безвізовий режим (безвіз).

Відносини з НАТО

1994 р. — Україна приєдналася до програми НАТО «Партнерство заради миру».

1997 р. — в Мадриді підписано «Хартію про особливе партнерство між Україною і НАТО».

Ми розглядаємо НАТО як найбільш ефективну структуру колективної безпеки в Європі.

2006–2008 р. — НАТО оголошує політику відкритих дверей щодо вступу України.

2010 р. — В. Янукович ліквідував національний центр з питань Євроатлантичної інтеграції.

Оголошено позаблоковий статус України. XII.2014 р. — скасовано позаблоковий статус України.

Відносини з Росією

Пріоритети: зміцнення стратегічного партнерства з одночасним зменшенням залежності від рос. енергоносіїв.

V.1997 р. — «Договір про дружбу, співпрацю і партнерство» між Україною і Росією (Л. Кучма і Б. Єльцин). Непорушність кордонів, поділ Чорноморського флоту; оренда Росією частини баз в Севастополі на 20 років.

2009 р. — російсько-українська «газова війна» через ціну на поставки газу.

21.IV.2010 р. — Харківські угоди — продовження базування російського флоту в Севастополі на 25 років до 2042 р.

2014 р. — анексія Криму та бойові дії на Сході України внаслідок дій сепаратистів і вторгнення російських військ: тимчасово окупована територія, антитерористична операція (АТО), волонтерський рух.

Відносини з США

1992 р. — 1-й офіційний робочий візит Л. Кравчука до США. 1994 р. — перший візит Б. Клінтона в незалежну Україну.

Зустріч П. Порошенка з Д. Трампом у Вашингтоні (2017 р.) стала 10-м візитом українських президентів в США.

1997 р. — космічний політ Л. Каденюка як астронавта-дослідника на американському кораблі «Колумбія».

США надали Україні економічну, політичну, фінансову і технічну допомогу.

Україна прагне до взаємовигідного співробітництва.

Розвиток культури в Україні за роки незалежності

За національним складом населення України поліетнічне. Українці становлять 80%, що більш ніж дві третини, необхідні для держави з титульною нацією.

Освіта

Різноманітні типи шкіл: коледжі, гімназії, ліцеї, колеґіуми.

1999 р. — 12-річна освіта, 2010 р. — повернуто до 11-річної. 2017 р. — 12-річна освіта.

Відбувся перехід на 12-бальну систему; зовнішнє незалежне оцінювання з 2008 р.

З 2005 р. вищі навчальні заклади долучилися до Болонського процесу. Введено двоступеневу систему вищої освіти — бакалавр, магістр.

Наука

1994 р. — АН одержала статус Національна академія наук України — НАНУ.

Дослідження в галузі енергетики, екології, геології, клітинної біології, генної інженерії.

Гуманітарні дослідження розширилась: Інститут сходознавства, Інститут української мови, Інститут народознавства та ін.

2002 р. — Україна стала шостою країною у світі, здатною виготовляти гелікоптери.

Скорочення фінансування науки зумовило зовнішній і внутрішній «відплив умів».

Література

Вийшли друком твори дисидентів В. Стуса, І. Світличного, Є. Сверстюка, М. Руденка.

Опубліковано твори М. Куліша, М. Вороного, М. Хвильового.

Сучасна укр. література: Ліна Костенко роман у віршах «Берестечко» (1999 р.) і прозовий публіцистичний роман «Записки українського самашедшого» (2011 р.). Микола Вінграновський історичний роман «С. Наливайко». Василь Шкляр «Залишенець. Чорний ворон». Павло Загребельний «Стовпотворіння», Марія Матіос «Солодка Даруся».

Мистецтво

Опера: Вікторія Лук'янець, Валентина Степова, Володимир Гришко.

Майстром народної пісні названо Ніну Матвієнко. Укр. популярна музика: Ані Лорак, О. Паномарьов, П. Зібров, Тіна Кароль, А. Кудлай.

Кінопродукція: О. Бійма «Пастка», О. Санін «Мамай», Ю. Ілленко «Молитва за гетьмана Мазепу», М. Ілленко «Той, що пройшов крізь вогонь». Телесеріали: «Роксолана», «Царівна».

Художники: І. Марчук — цикл картин «Шевченкіана», М. Максименко, Г. Синиця.

2004 р. — Руслана Лижичко перемогла на Євробаченні з піснею «Дикі танці».

2016 р. — Джамала перемогла на Євробаченні з піснею «1944».

Спорт

В. Борзов — легкоатлет, чемпіон з бігу на 100 і 200 м. Перший президент Національного олімпійського комітету України.

С. Бубка — 35 разів установлював світовий рекорд зі стрибків з жердиною (6,15 м).

О. Баюл — фігурне катання на ковзанах. Золота медаль на Олімпіаді 1994 р.

А. Шевченко — капітан збірної України з футболу — володар «Золотого м'яча».

Віталій і Володимир Кличко — чемпіони світу з боксу у супертяжкій вазі.

Я. Клочкова — плавання — 4-разова олімпійська чемпіонка. Л. Подкопасва — спортивна гімнастка. Р. Пономарьов — наймолодший чемпіон світу з шахів. О. Верняєв.

VI.2012 р. — на стадіонах України та Польщі чемпіонат Європи з футболу.